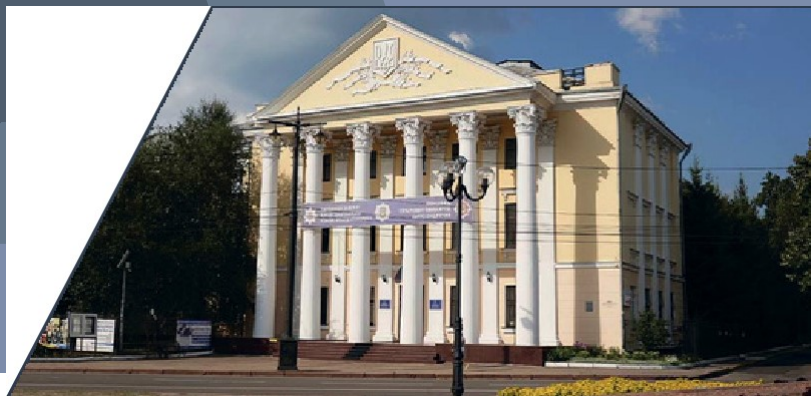

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ В УМОВАХ ВІЙНИ”

19 КВІТНЯ 2024 РОКУ

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І
ОБОРОНИ В УМОВАХ ВІЙНИ**

(з нагоди Дня Університету)

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 квітня 2024 року**

Кропивницький – 2024

УДК 351.862:342.78(477)(082)

Редакційна колегія:

БУГА Ганна – голова редколегії – начальник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;

СИРМАМІЙХ Ірина – заступник голови редакційної колегії, заступник начальника відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

СТЕЦЮК Роксолана – завідувач редакційно-видавничого відділення відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент;

ШУРУН Ірина – науковий співробітник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ

A43

Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони в умовах війни : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 19 квітня 2024 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2024. 1037 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ (протокол № 20 від 29 травня 2024 року).

Збірник містить доповіді й наукові статті, представлені на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони» (м. Кропивницький, 19 квітня 2024 року). Видання розраховане на здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) освітніх рівнів вищої освіти, аспірантів (ад'юнктів), співробітників Національної поліції України, представників правоохоронних органів, а також усіх, хто цікавиться актуальними питаннями діяльності підрозділів кримінальної поліції. Упорядники збірника не несуть відповідальності за практику використання мовних норм та поданих фактів в авторських матеріалах.

Усі статті представлено в авторській редакції.

УДК 351.862:342.78(477)(082)

© Автори, 2024
© ДонДУВС, 2024

бігання терористичним загрозам та іншим формам організованої злочинності. Системна реформа судової системи передбачає забезпечення незалежності та ефективності судової системи для справедливого розгляду справ, пов'язаних із національною безпекою. Ці напрями формують стратегічний курс України на шляху забезпечення стійкості та захисту національних інтересів у складних геополітичних і технологічних умовах.

Список використаних джерел:

1. Смолянук В. Національна безпека незалежної України: осягнення сутності. *Політичні дослідження*. 2021. №1. С. 163-169.
2. Горбулін В. П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія. Київ: НІСД, 2011. 288с.
3. Янчук А. В., Пригунов П. Я., Колесник В. Т. Формування основ нормативно-правового забезпечення національної безпеки України. *Інвестиції: практика та досвід* № 20/2016. С. 84-88.
4. Про боротьбу з тероризмом [Електронний ресурс] : Закон України від 20 берез. 2003 р. №638-IV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 18.03.24)

ДЕРЕВЯНКО Богдан,
доктор юридичних наук, професор,
головний науковий співробітник відділу
міжнародного приватного права
НДІ приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака
Національної академії правових наук України
(м. Київ, Україна)

ЗМІНИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МЕЖАХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА В УМОВАХ ВІЙНИ

Усі галузі економіки і сфери громадського життя максимумно швидко перебудовуються в умовах війни. Українська економіка і соціальна сфера розпочали таку перебудову з 2014 року. Очевидно, ці процеси проходили достатньо повільно, спираючись більшою мірою на економічний інтерес виконавців через пріоритетне застосування диспозитивних методів регулювання економічних і соціальних процесів із незначним застосуванням імперативних методів. Із 2022 року ситуація в економіці та державі загалом помінялася кардинально. Тому переорієнтація всіх явищ і процесів на життя в умовах війни в цілому відбулася доволі швидко. Сфери освіти і науки не стали винятками. Теми наукових досліджень у природничих, соціальних, гуманітарних науках змістилися у бік забезпечення потреб ЗСУ та ВПК, підтримки населення, реструктуризації економіки тощо. Наукові дослідження в межах різних галузей права не визначають результатом винахід, удосконалення нових видів зброї, нових форм чи способів ведення воєнних дій. Проте, завдяки правовому регулюванню різноманітних відносин та правовому забезпеченню різноманітних процесів, можна швидко змінити соціальні відносини в потрібному для держави і суспільства напрямі. Можливо на власному прикладі навести тематику наукових

досліджень у межах різних галузей права в умовах війни. Так у межах відділу міжнародного приватного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України під час дії правового режиму воєнного стану виконуються наукові дослідження за темою «Правове забезпечення соціального спрямування економіки України та бізнесу в сучасних умовах цифровізації, глобалізації, появи нових загроз суспільному благополуччю» (державна реєстрація № 0122U000064). Вони передбачають пошук напрямів правового захисту від різноманітних загроз економіці і суспільству. Прикладами є опубліковані статті «Про порівняння господарської діяльності з видобутком криптовалюти («майнінгом») та здійсненням операцій із нею» [1], «Регулювання відносин цифрової економіки: окремі аспекти» [2] та ін. На 2024 рік заплановано підготовку колективної монографії «Пріоритетні цілі соціально-економічної політики держави та правові інструменти їх досягнення в умовах війни».

Також в умовах війни у межах відділу було відкрито Лабораторію медичного права України та ЄС. Тому певна частина досліджень співробітників відділу і обов'язково співробітників лабораторії присвячена подоланню проблем, що постають в умовах війни у сфері медицини. Прикладом є наукові статті «Види та стимулювання медичного туризму в Україні» [3], «Забезпе-

чення прав пацієнтів у відносинах з надання транскордонних медичних послуг» [4] та ін.

Відділом господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України» в умовах війни реалізується тема «Правова модель «зеленої» енергетичної трансформації України в умовах повоєнного відновлення економіки» з розбивкою на етапи протягом 2024 року: I) Інвестиційно-інноваційна складова правової моделі «зеленої» енергетичної трансформації України (I-II кв. 2024 р.); II) Правові засади збалансованого розвитку вугільних регіонів в умовах «зеленої» енергетичної трансформації України у повоєнний період (III-IV кв. 2024 р.). Прикладом є стаття «Правові аспекти стимулювання використання «зеленої» енергії у транспортній сфері України» [5]. Сьогодні готується значна частина наукових робіт, покликаних запропонувати способи диверсифікації різноманітних ризиків для енергетичної сфери держави.

Складна ситуація в економіці негативно відбилася на результатах діяльності багатьох суб'єктів господарювання, до значної частини з яких було застосовано заходи, передбачені Кодексом України з процедур банкрутства. Тому в умовах війни більш затребуваною стала тематика правових досліджень реалізації процедур банкрутства, зокрема в дисертаційних дослідженнях. У роботі, присвяченій реалізації ліквідаційної процедури та виданій напередодні повномасштабного російського

вторгнення, довелося брати участь редактором [6]. Додає певного оптимізму зацікавленість молодих дослідників у пошуку способів відновлення платоспроможності боржника в процедурі санації. Наприклад, ще не захищена дисертація на тему «Правове забезпечення відносин у процедурі санації боржника у справах про банкрутство», можливо, міститиме пропозиції щодо порятунку боржника без запровадження процедури ліквідації.

В умовах активної оборонної війни в Україні набувають інтересу роботи, присвячені дослідженню різноманітних аспектів міжнародного права, зокрема в частині забезпечення права на самозахист, на володіння атомною зброєю, забезпечення гарантій суверенітету і територіальної цілісності. Повертаються в орбіту активних теми, що стосуються доцільності чи недоцільності набуття громадянства України чи іншої країни за заслуги перед нею та навпаки. Підготовлена раніше стаття «Суперечливі питання щодо позбавлення громадянства за звинуваченням у тероризмі та сепаратизмі» [7] сьогодні вимагає подальшого розвитку. Не менш важливими в умовах сьогодення є дослідження в напрямі пошуку механізмів забезпечення рівності громадян в умовах війни, відшкодування їм завданої матеріальної та моральної шкоди, забезпечення їх захисту, а також дослідження у сфері міжнародного права, спрямовані на пошук способів заміни ООН на організацію, спроможну за-

хищати права всіх держав і не бути посміховиськом в очах автократій XXI століття.

Список використаних джерел:

1. Деревянко Б. В. Про порівняння господарської діяльності з видобутком криптовалюти («майнінгом») та здійсненням операцій із нею. *Право України*. 2018. № 5. С. 164–175. URL:

https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018_5/.

2. Вінник О. М., Попович Т. Г., Деревянко Б. В. Регулювання відносин цифрової економіки: окремі аспекти. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2022. Том 29. № 3. С. 181–204. URL :

<https://repository.ndippp.gov.ua/handle/765432198/527>.

3. Деревянко Б. В., Миронова Г. А., Книш С. В. (2022). Види та стимулювання медичного туризму в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ* .№ 99(4). С. 108-120. DOI : <https://doi.org/10.32631/v.2022.4.09>; URL : <http://visnyk.univd.edu.ua/index.php/VNUAF/article/view/526>.

4. Миронова Г., Деревянко Б., Муляр Г. Забезпечення прав пацієнтів у відносинах з надання транскордонних медичних послуг. *Приватне право і підприємництво*. 2023. Вип. 22. С. 39–49. DOI : <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2023.22.5>.

5. Деревянко Б. В., Попович Т. Г. Правові аспекти стимулювання використання «зеленої» енергії у транспортній сфері України. *Наукові записки*. Серія: Право. 2022. № 13. С. 236–242. DOI : <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2022-13-1>.

6. Богатир В. К. Ліквідаційна процедура – заключна процедура у справах про банкрутство: монографія. В.К. Богатир; за ред. докт. юрид. наук, професора Б.В. Деревянка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 210 с. URL : <https://repository.ndippp.gov.ua/handle/765432198/209>.

7. Derevyanko B., Zozulya E. (2017). Controversy in Deprivation of Citizenship on Charges of Terrorism and Separatism. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. Vol. 8. No. 7: JARLE. Volume VIII. Issue 7(29). Winter 2017. P. 2103–2111.

ЄЛАЄВ Юрій,
викладач кафедри організації
досудового розслідування факультету № 1
Криворізького навчально-наукового інституту
Донецького державного університету внутрішніх справ
(м. Кривий Ріг, Україна)

ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА ЯК ДОДАТКОВИЙ ФАКУЛЬТАТИВНИЙ ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЯКІ ПОСЯГАЮТЬ НА СФЕРУ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЬКОГО ЕЛЕКТРИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Нині міський електричний транспорт є найбільш екологічно чистим та економічно доступним для населення видом міського транспорту загального користування. Також міським електричним транспортом можливо здійснювати перевезення великої кількості пасажирів за один рейс. Крім того, міський електричний транспорт має стабільний графік перевезень по відповідних маршрутах (лініях).

Станом на тепер особливої актуальності набуває питання організації роботи міського електричного транспорту в надзвичайних умовах. Так норми ч. 2 ст. 20 Закону України «Про міський електричний транспорт» [1]